

Itämeri on ainutlaatuinen ja haavoittuvainen

Minä olen...

Kuva: Jukka Honkala

Kuva: Antti Karineva

Kuva: Samuli Tanninen

Luontoliitto on lasten ja nuorten luonnonharrastus- ja ympäristönsuojelujärjestö.

Kuva: Jesse Kiviniitty

John Nurmisen Säätiön tavoitteena on pelastaa Itämeri ja sen perintö tuleville sukupolville. Vähennämme meren ravinnekuormitusta ja muita ympäristöriskejä. Välitämme tietoa ja tarinoita Itämerestä.

Mitä Itämeren
pinnan alta löytyy?

Kuva: Sami Kiuru, Vastavalo.net

Mitä sinä voit tehdä
Itämeren tilan
parantamiseksi?

Kuva: Jukka Nurminen

Miten ihmisen
toiminta vaikuttaa
Itämereen?

Kuva: Aino Huotari

An aerial photograph of Europe, where the landmass is highlighted with a semi-transparent blue overlay. The surrounding oceans and seas are in shades of blue, and the sky is a pale, clear blue. The text is centered over the blue-highlighted landmass.

Mitä tulee mieleen sanasta
ITÄMERI?

Itämeren valuma-alueella asuu yli 90 miljoonaa ihmistä – myös minä ja sinä

- Valuma-alueelta kaikki vesi virtaa järvien ja jokien kautta Itämereen.
- Itämeri on erityisen herkkä ihmistoiminnan vaikutuksille
- Itämeren valuma-alue on laaja, neljä kertaa meren pinta-alan kokoinen.

Mitä Itämeren pinnan alta löytyy?

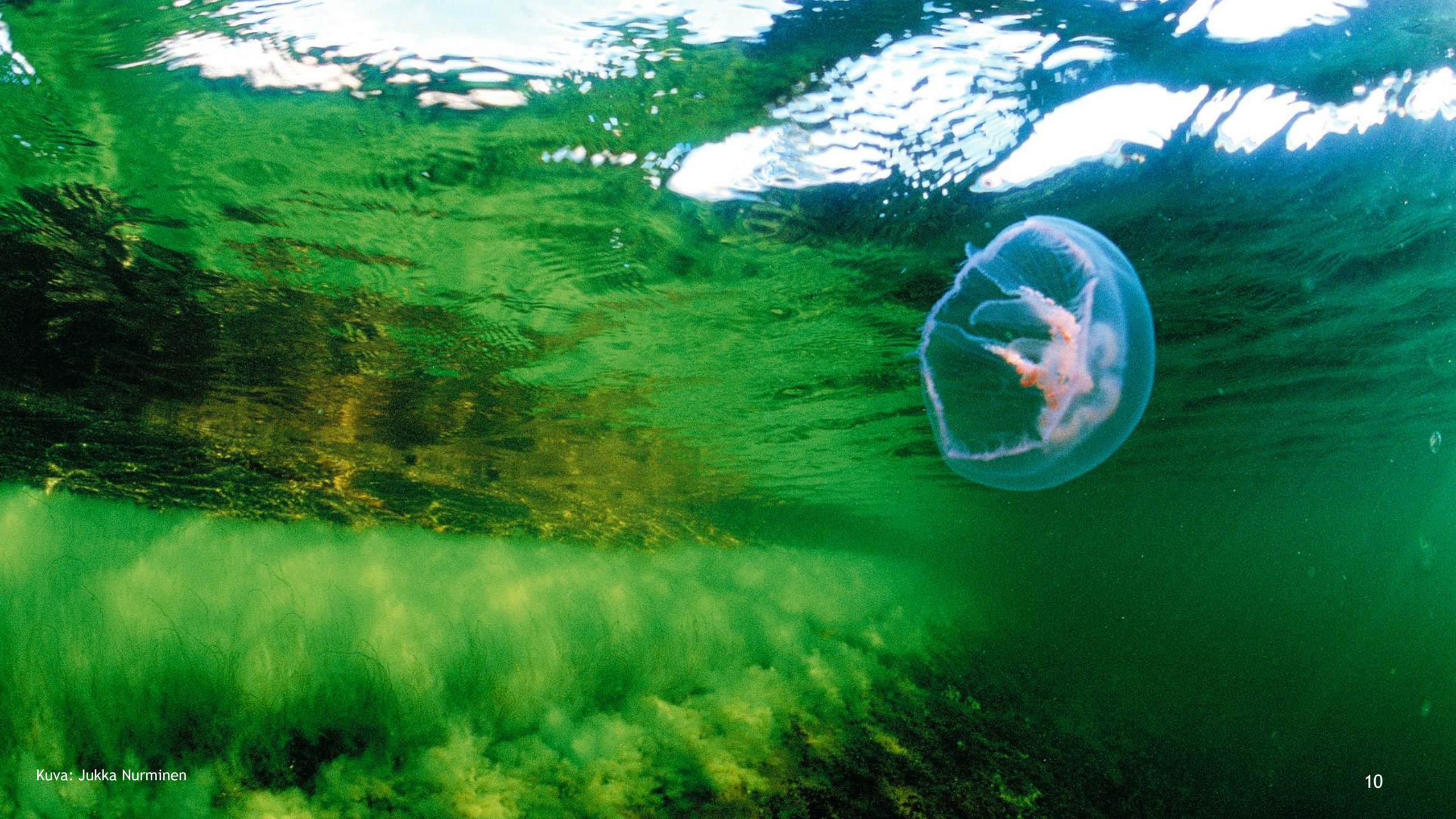

Merkillinen murtovesi: Itämeren vesi on sekoitus suolaista ja makeaa

Valtamerten suolapitoisuus on 3.5 %, mutta Itämeressä vain noin 0.7 %. Perämerellä ja Suomenlahden pohjukassa vesi on lähes makeaa.

Itämeressä on sekä makean veden että suolaisen veden eliöitä

sinisimpukka

hauki

piikkikampela

ahven

rakkohauru

meriajokas

hapsivita

korvameduusa

silakka

lahna

Kuva: Jukka Nurminen

Kuva: Jukka Nurminen

Kuva: Jukka Nurminen

Itämeren lajivisa

Kuva: Esa Tammio

Kuva: Jukka Nurminen

Kuva: Esa Tammio

Miten ihmisen toiminta vaikuttaa Itämereen?

Ihmistoiminta kuormittaa merta

Toimintamme seuraukset
näkyvät Itämeressä pitkään

Ilmastonmuutos muuttaa Itämeren

Kuva: Jukka Nurminen

Kuva: Pekka Tuuri

Mistä huomaa rehevöitymisen?

Kuva: Pekka Tuuri

Kuva: Jukka Nurminen

Mistä tunnistaa sinilevän

LASITESTI

Ota vettä lasiin ja anna sen seistä pöydällä noin tunnin ajan. Jos pinnalle nousee kerros vihertäviä hiukkasia, kyseessä on todennäköisesti sinilevä. Puiden, kuten männyn siitepölyn erottaa sen keltaisesta väristä.

ei sinilevää

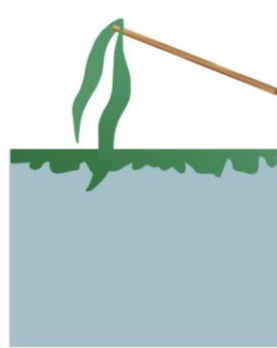
sinilevää

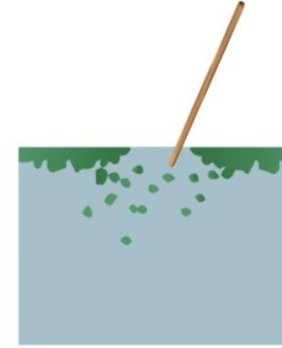
TIKKUTESTI

Kokeile pitkällä tikulla vedessä olevaa levää. Sinilevä hajoaa hitusina veteen. Jos levä jää roikkuman rihmamaisesti keppiin, kyseessä on jokin muu kuin sinilevä.

ei sinilevää

sinilevää

Kuva: Aino Huotari

Roska maalla on roska meressä!

Pulinaboksi

Älä roskaa!

**Liiku kävellen,
pyörällä ja
suosi joukko-
liikennettä!**

**Suosi kestävästi
kalastettua
luonnonkalaa!**

**Suosi
kasvisruokaa!**

**Kuluta
kestävästi!**

**Vältä turhia
kemikaaleja!**

Suojeluteot parantavat
meren tilaa

Meriniittyhanke

Kuva: Pekka Tuuri

Istutamme uusia meriajokasniittyjä, jotka ovat koti lukuisille muille Itämeren lajeille.

Ahvenanmaan kipsihanke

Kuva: Ilkka Vuorinen

Levitämme pelloille kipsiä, joka vähentää vesiin valuvia ravinteita ja Itämeren rehevöitymistä.

Kemikaalialushanke

Kuva: Ville-Veikko Intovuori

Vähennämme kemikaalialuksilta Itämereen joutuvien haitallisten aineiden päästöjä.

VALVE-metsähanke

Kuva: Aino Hyttinen

Pienennämme soiden kuivatuksen aiheuttamaa kuormitusta vesistöihin.

SINÄ VOIT VAIKUTTA:
Tule mukaan toimimaan
puhtaan Itämeren puolesta!

Luontoliiton Itämeriryhmä on Itämerta suojeleva vapaaehtoisryhmä. Itämeriryhmä järjestää mm. leirejä ja rantaroskienkeruutapahtumia, ottaa kantaa ajankohtaisiin Itämeriasioihin ja kehittää Luontoliiton Itämeritoimintaa.

Instagram ja Facebook: [@itameriryhma](#)

Sähköposti:
itameri.ryhma@luontoliitto.fi

Internet:
www.luontoliitto.fi/itameriryhma

Kuva: Riikka Pesonen

Kiitos, että
toimit Itämeren
hyväksi!

www.bit.ly/itamerialaute

Sukella pinnan alle - lisämateriaalit

Kokeile, miten omat valintasi vaikuttavat Itämeren kuntoon [tästä](#)

Veden alla / Under ytan -[elokuva](#) (lähde: Nannut-hanke)

Kuvia ja videoita Suomen rannikolta löytyvistä lajeista [täältä](#)

www.itämeri.fi/

Rakkaudesta lajiin: Michael Haldin suojelee kapearakkolevää. [Video](#), MH luontolevät

Tätä tapahtuu joka päivä Itämerellä. [Video](#), WWF Suomi

Metsähallituksen meritiimi kartoittaa merenpohjaa Saaristomeren ja Selkämeren kansallispuistoissa. [Video](#), MH luontopalvelut

Itämeri on kuin aikakone - The Baltic Sea is like a time machine, [video](#)

Vinkkejä PowerPoint -esitykseen

- Toiminnallisia tehtäviä löytyy taustamateriaalista. Voit valita niistä mielestäsi esitykseesi sopivimmat.
- Jos et käytä kaikkia esityksen kalvoja, voit helposti piilottaa tarpeettomat kalvot esitysmoodista. Mene esim. "Slide sorter" -näkyymään, valitse kalvo/kalvot, paina oikean hiiren nappia ja valitse "hide slide". Samalla tavalla saat myös taas kalvon näkyviin.
- Isoja fileja voit tarvittaessa Google driven lisäksi helposti lähettää: [Wetransfer.com](https://www.wetransfer.com)